

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej

Cena prenumeraty:
Miesięcznie Mk. 650
na prowincji „ 750
Zagranicą „ 1200

Za odosłanie dolicza się miesięcznie 50 Mk.
Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęto ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Administracja otwarta od g. 9 rano
..... do 7 wieczorem. ....

Redaktor przyjmuje we wtorek i piątek od 5 — 7 wieczorem. ....

Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 6—8 wiecz. codziennie.

Rękopisów nieoddających się do druku Redakcja nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Przed tekstem mk. 120.—
w tekście mk. 150.—reklamę mk. 75.—, nekrolog mk. 60.—, donoski mk. 75, swyryjase mk. 40 za wiersz newspaperowy jednolitej formy.
Ogłoszenia drobne 10 mk. za wiersz, do poszukujących pracy oraz ogłoszeń dokumentary mk. 5.
Ogłoszenia zamiejscowe o 50 proc. drożej. — Zagranicą o 100 proc. drożej.
Ogłoszenia składane po g. 5 wiecz. 50 proc. więcej

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON № 32.

Konto czekowe P. K. 0.60140

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca” przyjmuje Biuro pism A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.

Przesilenie na martwym punkcie.

(Wczorajsze obrady Konwentu Senjorów).

Na Konwencie senjorów.

WARSZAWA, 8 (PAT.) Dzisiaj na godz. 11.30 Marszałek Sejmu zwołał posiedzenie Konwentu senjorów w celu wysłuchania wyjaśnień Naczelnika Państwa w sprawie obecnego przesilenia gabinetowego.

Punktualnie o godz. 11.35 przybył do Sejmu Naczelnik Państwa. Posiedzenie odbyło się w sali nr. 14. Po otwarciu posiedzenia Marszałek zwrócił się do Naczelnika Państwa z prośbą, aby zechciał przedstawić swe stanowisko w sprawie obecnego przesilenia i podać przyczyny ustąpienia rządu. Naczelnik Państwa zabrał głos, — które to oświadczenie podano już, — poczem Marszałek oświadczył, że dyskusji nad deklaracją nie będzie, natomiast członkowie konwentu mogą zadawać Naczelnikowi Państwa pytania. Pytania postawił postawie: Głabiński, Rataj, Dubanowicz, Matakiewicz, Czerniewski i Stanisław Grabski. Pytania sprowadzały się do następującej treści:

1) Czy istotnie dymisji Państwa zmierzają do uzyskania większych kredytów mobilizacyjnych.
2) Czy powodem dymisji nie była chęć utworzenia mocniejszego rządu dla przeprowadzenia nowych wyborów.
3) Czy Naczelnik Państwa nie zmierzał do rozszerzenia kompetencji naczelnego dowództwa. Naczelnik Państwa na wszystkie pytania odpowiadał przecząco. Po udzieleniu odpowiedzi, Naczelnik Państwa opuścił zebranie konwentu, a następnie Sejm.

Konwent odbywał dalszą debatę, podczas której Marszałek otrzymał list od prezydenta Ponikowskiego treści następującej: W ostatnich tygodniach Rząd miał możliwość przedłożyć Sejmowi program rządu, budżet i sprawozdanie min. spr. zagr. Do wystawienia nowego programu nie miał powodu. Na pytanie Naczelnika Państwa, jak rząd zaplanuje się na obecną sytuację Polski, Rząd zakomunikował krótką odpowiedź Naczelnikowi Państwa dnia 2 czerwca, która to odpowiedź nie zadowolila Naczelnika Państwa, tak że Naczelnik Państwa wyraził się z niezadowolaniem o ogólnej administracji państwa i trudności skoordynowania prac wojskowych i cywilnych, oraz podkreślił nieokreśloną sytuację prawnopañstwową naczelnich władz wojskowych. Wobec czego Naczelnik Państwa bezwzględnie zakwestjonował działalność całej maszyny państwowej, co ma wielkie znaczenie nie tylko na zewnątrz państwa, ale także na względnie trudnej sytuacji politycznej. Rząd uczul się zniewolonym zgłosić swą dymisję. Rząd zgłosił dymisję ze względu na brak zaufania do rządu.

Po odczytaniu listu p. prezyd. Ponikowskiego zabierali głos postawie Barlicki, Grabski, Lutostawski, Chądzyński, Stapiński, Moraczewski i Dubanowicz. Tematem dyskusji było uzgodnienie, czy w obecnej sytuacji rząd ma być bliżej wysłuchany, czy też jak tego chcieli postawie Barlicki, Moraczewski, Rataj, Stapiński uważają rząd za dostatecznie wyjaśnioną i przystąpić do tworzenia nowego rządu. Po wyczerpującej dyskusji postawiono dośrodek klubom na zbadanie sytuacji politycznej i zajęciu ich stanowiska. Następnie posiedzenie konwentu naznaczone na jutro na godz. 15 w południe.

Przemówienie Naczelnika Państwa.

WARSZAWA, 8. (PAT.) Przemówienie p. Naczelnika Państwa, wygłoszone na konwencie senjorów, w dniu 8 bm. brzmi:

Na prośbę p. Marszałka Sejmu, abym na konwencie senjorów wyjaśnił przyczyny obecnego kryzysu ministerjalnego, oświadcza, że udzielił dymisji gabinetowi, kierując się następującymi motywami: Państwo wchodzi obecnie w okres, w którym rządzenie niem staje się znacznie trudniejszym zadaniem. Przeżywał będziemy w najbliższym czasie

okres wyborów,

których wpływ daje się już w obecnej chwili odczuć. Państwo będzie przechodziło zwykle skutki gorączki wyborczej, niebezpieczniejszej, że będzie ona rozgrywała się na tle niedostatecznej uregulowanem i wzbudziła może duże wahania opinii i

sytuacji międzynarodowej

Nie przewidując, aby ta sytuacja do okresu wyborczego utrwała się na tyle by nie była ona przedmiotem namietnych hasel wyborczych, a przez to samo nie wpłynęła na sam proces wyborów, czyniąc go jeszcze bardziej ciężkim. Trudności ta przezwyciężyć może jedynie

rząd o dużym autorytecie,

rząd mogący względnie swobodnie przechodzić do porządku dziennego nad wszystkim, co w procesie wyborczym jest związane z chwilą. Przy rozważaniu stanowiska rządu dotychczasowego z przykrością skonstatowałem, że rząd ten tego autorytetu nie posiada. Wyszedł on, jako sformowany przez Sejm Ustawodawczy przy okolicznościach, które niezależnie zupełnie od wartości, czy to p. prezydenta ministrów, czy też jego współpracowników, czynią z niego pod względem autorytetu

jedynie malum necessarium.

W odczuciu tego braku autorytetu próbowałem on w ciągu swego urzędowania znaleźć zwiększenie tego autorytetu u mnie, jako Naczelnika Państwa. Z przykrością musiałem stwierdzić przed panami ministrami, że autorytetu prawnego nie mam i nie mogę go wskutek tego użyzyć, a jak to przed pp. ministrami skonstatowałem, w pracach swych muszę szukać oparcia o ich własny autorytet prawny. Wobec tego wszystkiego, gdy p. prezydent wraz z całym gabinetem postawił kwestję mego zaufania, z którą łączył dla siebie możliwość prowadzenia spraw państwowych, żądając w przedlwnym razie dymisji, odpowiedziałem, że, nie wchodząc w określenie wartości pp. ministrów, jako pracowników państwowych,

nie mam zaufania do tego rządu,

aby posiadał taki autorytet, jaki jest wymagany przy rządzeniu państwem w coraz trudniejszych okolicznościach i stosownie do życzenia

udzieliłem mu dymisji.

Oświadczenie Naczelnika Państwa.

(Od własnego koresp.)

WARSZAWA, 8. Na prośbę Marszałka, aby na Konwencie Senjorów Naczelnik Państwa wyjaśnił przyczyny obecnego kryzysu ministerjalnego, oświadczył Naczelnik Państwa, że udziela dymisji gabinetowi, kierując się następującymi motywami:

Państwo wchodzi obecnie w okres, w którym rządzenie niem staje się znacznie trudniejszym zadaniem.

Trudności przewyższają może jedynie Rząd o dużym autorytecie. Rząd mogący względnie swobodnie przechodzić do porządku dziennego nad wszystkim, co w procesie wyborczym jest przemijającym.

Przy rozważaniu stanowiska Rządu dotychczasowego z przykrością skonstatowałem, że Rząd ten takiego autorytetu nie posiada.

Gdy Pan Prezydent wraz z całym gabinetem postawił kwestję mego zaufania, z którą łączył dla siebie możliwość prowadzenia spraw państwowych, żądając w przeciwnym razie dymisji, odpowiedziałem, że, nie wchodząc w określenie wartości Panów Ministrów, jako pracowników państwowych, nie mam do tego Rządu zaufania, aby posiadał taki autorytet, jaki jest wymagany przy zwiększających się trudnościach rządzenia Państwem i stosownie do życzenia udzieliłem mu dymisji.

Oświadczenie dodatkowe.

WARSZAWA, 8. (PAT.) Już po opuszczeniu konwentu senjorów Naczelnik

Państwa wystosował do p. marszałka Sejmu dodatkowe oświadczenie do złożonego na konwencie senjorów. Oświadczenie to brzmi:

Z obowiązku lojalności względem ustępującego rządu dodać muszę, że podałem się on do dymisji po posiedzeniu Rady Ministrów, odbytem ze mną razem w dniu 2 czerwca b. r. Na posiedzeniu tem rozpatrywana była tylko

część zagadnień państwowych specjalnie tycząca się ogólnej administracji państwowej i koordynacji rozlicznych jej funkcji. Sprawę tę ocenilem

bardziej pesymistycznie,

niż to w krótkiej dyskusji ocenili, o ile mi się zdaje, p. p. ministrowie. Przy osobistej rozmowie tego samego dnia z p. prezydentem ministrów, chcąc dokładniej ocenić sytuację na podstawie szerszej, prosiłem o odczytanie dalszego rozpatrywania sprawy dymisji do dnia 6 b. m. Po rozprawie w ciągu tych 5 dni i po przedstawieniu p. p. ministrom sytuacji rządowej tak, jak ją pojmuję i jak ją wyraziłem w mem oświadczeniu, — udzieliłem rządowi dymisji.

Naczelnik Państwa i Rada Ministrów.

WARSZAWA, 8. (PAT.) Pisma donoszą: Naczelnik Państwa z Sejmu udał się wprost do prezydium ministrów, gdzie odbył z prezydentem Ponikowskim ściśle poufną naradę, trwającą przeszło jedną godzinę, poczem o godz. 1-35 w południe wyjechał z powrotem do Belwederu.

N. P. R. a przesilenie rządowe.

(Od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 8. Z kół kierowniczych N. P. R.-u komunikują co następuje:

Wywołanie nagłego przesilenia rządowego oceniana w kółach kierowniczych N. P. R. jako krok podjęty w rachubami partyjnemi dwu wyłacznie stronniotw: P. S. L. „Piasta” i P. P. S. Staje się zupełnie widocznym, że grupy te — dla których gabinet P. Ponikowskiego stawał się coraz bardziej niewygodnym ze względu na zbliżające się wybory — nie mogąc obalić go na terenie Sejmu — postanowiły uczynić to na terenie pozasejmowym. W ten sposób ocenić należy niespodziewaną dymisję rządu.

Obecny moment do wywołania przesilenia uważa N. P. R. za najzupełniej nieodpowiedni i pociągający poważne szkody dla Państwa. Mające

niebawem nastąpić przejście Górnej Śląska, konieczność obustania konferencji międzynarodowej w Hadze i bardzo ważny pod względem politycznym wyjazd Naczelnika Państwa do Bukaresztu — nakazują dążyć do jaknajszybszego zlikwidowania przesilenia. Bliskość terminu wyborów i związane z tem partyjne rachuby faktycznych sprawców przesilenia — nakazują stronnictwom pilnie baczyć na to, żeby nowy rząd powołany w porozumieniu z Sejmem dawał pełne gwarancje bezstronności.

W tym duchu zajął stanowisko na środowisku konwencie senjorów Prezes Klubu Sejmowego N. P. R. poseł Chądzyński, w tym też kierunku pójdą dalsze zabiegi naszej partji na terenie sejmowym.

Z SEJMU.

WARSZAWA, 8 (PAT.) Na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia Sejmu była ratyfikacja dodatkowej umowy polsko-niemieckiej w sprawie G. Śląska. Referował pos. dr. Marjan Seyda. Traktat Wersalski postanawia w sprawie górnośląskiej, że sprawa ustawy lub istniejącego opodatkowania będzie prawomocne tylko za zgodą komisji międzysojuszniczej. Konwencja genewska rozszerza interpretację tego postanowienia. mianowicie w tym du-

chu, że ta zgoda komisji może być także milcząca, jeżeli wynika niedwuznacznie z czynów tej komisji. Na to nie zgodziła się Rada ambasadorów i zażądała poprawki, aby nie odwiekać ratyfikacji. Za zgodą komisji aljanckiej, zamiast poprawki obrano formę deklaracji, która też została podpisana dnia 3 czerwca r. b. w Opolu przez pełnomocnika rządu polskiego posła dr. Seydę i pełnomocnika rządu niemieckiego Eckhardta. Umowa ta nie zawiera nic co by było niekorzystne dla Polski.

Ustawę przyjęto we wszystkich trzech czytaniach.

Marszałek oznajmił, że następnie

LUONA

Dziś premjera! **Pierwszy raz w Łodzi!**

Ze złotej serji „NORDISK” w Kopenhadze.

BENEFIS 4-CH DJABŁÓW

Wspaniały dramat cyrkowy w 6 aktach, podług powieści Hermana Banga.

Nadzwyczajne atrakcje cyrkowe. * Orkiestra pod kierunkiem p. Lewaka.

KINO

DOLINA SZWAJCARSKA

(Spółdzielnia Pracowników Państwowych)
ul. Sienkiewicza № 40.

Dziś i dni następnych.

Wielkie arcydzieło w 6-ciu serjach

„ASKARO”

Serja 6. Serja 6.

DOLINA GROZY

Dramat w 4-ach aktach.

W roli głównej ulubienica Publiczności **MARJA WALCAMP.**

Początek przedstawień w soboty, niedziele i święta o g. 3, w dni powszednie o 5 p.p., ostatni seans o 9.15 wiecz. Ceny miejsc niskie. Dla Pracowników Państwowych specjalna zniżka 60 proc. za wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

Kino

DOM LUDOWY

ul. Przejazd 34.

Od wtorku dn. 6 do niedzieli dn. 11 czerwca włącznie.
Wyświetlane będzie wspaniałe dzieło

DUBROWSKI

potężny dramat w 6 aktach, osnuty na tle życia rosyjskiego

według Aleksandra Puszkina, w roli głównej **O. Runicz,**

Obraz ten to arcydzieło filmowe, a bogata i zajmująca treść, wywierają na widzu potężne wrażenie.

Ceny miejsc niskie.

Początek w dni powszednie o godz. 6 w., soboty, niedziele i święta o godz. 3 po poł.

Każdemu, kto zrobi w tym miesiącu zapasy masła na zimę, będzie się zdawało, że zimą będzie miał masło

DARMO

Tylko w T-wie Mleczarskiem przy Al. Kościuszki 29 nabywając masło można być pewnym, że nabydzie produkt bezwzględnie dobry.

Daję na raty!
wzłoką garderobę męską i damską, różne fokiowe towary, bieliznę, przyjmuje też zastalunki.
„OSZCZĘDNOŚĆ”, WÓLCZAŃSKA 43, I p., front.

Uwaga stolarzel
Nowości
w Rysunkach meblowych
poleca **L. Rüttger, Łódź, Szkolna II.**

usowa w ciągu 3 dni mydłem

SWIERZBE „Maść Pra Hebdy”
znana przez powagi lekarzów
Łatwo się wciera, nie plami bielizny i tkanin, ma przyjemny zapach

Dla kogoś od swierzbki i parczy
TOW. E. HEBDA i S-ka - WARSZAWA
Skład na Łódź - Hurt. Aptekarzy Polskich Sp. Akc. ul. Okólna 26 50.

„EKWOL-HEBDA”

Baczność!

Baczność!

Seanujcie wasze zdrowie i ubierajcie się w letnie pantofle

„Skorochód”

specjalnie ochraniające przeciwko poceniu nóg.
Żądajcie tylko **J. Abramowicza**, która gwarantuje
znanej firmy, za trwałość.

Do nabycia w lepszych magazynach obuwia, mianowicie:
przy ul. Piotrkowskiej: Grzędzińskiego, Krzemieńskiego,
Hochkopsa, Windmana, Teakumisa, Polertaga Zawadzka I,
Sochaczewskiego Nowomiejska 13, Szporna Zawadzka 10.
Warsztat obuwia **J. ABRAMOWICZ** Podręczna 15.

UWAGA. Wyrabiam obecnie specjalne miękkie chodzenie, korek pod no
duszą. Jazół pantofel posiada się w chodzeniu, to każdy ma-
gazyń wydaje nowy „Skorochód” Tylko „J. A” z ochronną marką.

8-o klasowe Gimnazjum Realne Żeńskie

L. SIENNICKIEJ

właśc. **EUGENJA KRYGIEROWA**
w Łodzi, Piotrkowska 157.

Egzaminy wstępne rozpoczną się 7-go czerwieca r. b. o godz. 4-ej po poł. Podania przyjmuje kancelarja szkoły oddzielnie od 9-ej do 2-ej.

Zeńskie Seminarjum Nauczycielskie
HELENY CHOLEWICKIEJ
Piotrkowska 120.
Zapisy między 2— 4. Egzaminy od 12 czerwca

Już są do nabycia bilety loterii fantowej na inwalidów wojennych
w zw. Inwalidów Gdańska 87 i w Biorze Dzielniczków p. Gajewskiego, Piotrkowska 108.

DEKARZE
potrzebni zaraz

A. Tabn i S-ka
Sienkiewicza 58.

Dr. med. BRAUN
Specjalista
Chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych.
Przyjm. 10—1, 5—8, panie 4—5
Południowa 23.

H. LUBICZ
Piotrkowska Nr. 26.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Leczenie sztucznym stożcem górskim.
Od 11—1 i 5—8. Panie 4—5.

Ogłoszenia drobne

Brand Mikołaj zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi, metrykę i kartę powołania z P. K. U. Łódź.

Jedna sala do wynajęcia obszer. 120 kw. lk. na warsztat lub na tkalnię mechaniczną. Władomość ul. Gdańska Nr. 3. w piekarni.

Kasperek Piotr zagubił dowód osobisty, kartę powołania z P. K. U. i metrykę urodzenia z Krzyżca

Kukulak Antoni zagubił matrykę, wydaną ze szkoły 8-kl. realnej.

Skupuje
stare zęby, także złote zęby nawet potłamane. Jako fachowiec płacę najwyższe ceny.
Konstantynowska nr. 20 w podwórzu, lewa oficyna parter, NADKUCZYNY. 1189—12

Młoda panienka poszukuje miejsca bufetowej Łaskawa oferty proszę składać w Administracji „Pracy” pod „Solidna”. 1467—3

Milewski Wacław zagubił dowód osobisty wydany w Wierzboku i kartę powołania z P. K. U. Łódź. 1452—3

Przyjmę na mieszkanie wraz ze stołowaniem samotnego mężczyzny. Wiadomość w Administracji „Pracy” ul. Przejazd Nr 8. 1453—3

Potrzebny entoplec do kania Brzezińska 36. Skład wędlin

Stara Władysława zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi i kartę bezterminowego urlopu z P. K. U. i Książęcą z Pol. Zw. Zaw. 1454—3

Kradziono paszport polski i akt ślubny wydane w Oranburgu, na imię Ignacego Wartynglieta.

Swieczewski Antoni zagubił kartę bezterminowego urlopu, wydaną w P. K. U. w Łodzi.

Szczepa Sura Marjem zagubiła paszport niemiecki, wydany w Wieluniu. 1451—3

Wykwalifikowani tkacze kortowi są poszukiwani. Zgłosz się „Pracy” dzialniana 16, w portierni.

Znaleziono portmonek z pierścieniami i VI. na ul. Główniej. Zgłosz się do szkoły policejnej L. 14, ul. Juliusza 20.

Zajchner Wanda zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1453—4

Zagubiony paszport, rosyjski i niemiecki wydane w gm. Radogoszcz, na imię Ignacego Wójcickiego. 1440—3

Zagubiał paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Marji Kempowicz. 1441—3